

Wytyczne dla Wykonawców prac inwestycyjnych, modernizacyjnych oraz remontowych realizowanych w zakresie majątku sieciowego PSE S.A. w zakresie znaczących aspektów środowiskowych.

W trakcie wykonywania zadań inwestycyjnych, modernizacyjnych i remontowych na rzecz PSE S.A. w zakresie majątku sieciowego należy przestrzegać poniższych wytycznych, związanych z ograniczaniem niekorzystnych wpływów na środowisko naturalne poprzez przedstawione poniżej rozwiązania.

Zasady ogólne

1. W ramach realizowanych zadań inwestycyjnych, modernizacyjnych lub remontowych Wykonawca będzie przestrzegać obowiązujących przepisów prawa, zapisów Umowy oraz zapisów niniejszych wytycznych w zakresie ochrony środowiska.
2. W ramach realizowanych zadań inwestycyjnych, modernizacyjnych lub remontowych Wykonawca będzie przestrzegać obowiązujących przepisów prawa, zapisów Umowy oraz zapisów niniejszych Wytycznych dotyczących znaczących aspektów środowiskowych.
3. Wykonawca jest zobowiązany zapoznać się z Polityką środowiskową PSE S.A. oraz Wykazem znaczących aspektów środowiskowych PSE S.A. znajdujących się na stronie internetowej PSE S.A., pod adresem www.pse.pl.
4. Wykonawca bierze pełną odpowiedzialność działania i zaniechania poczynione przez swych Podwykonawców niezgodne z Wytycznymi.
5. Wykonawca zobowiązany jest do zapoznania swoich pracowników i Podwykonawców z zapisami niniejszych Wytycznych, dokumentami udostępnionymi na stronie internetowej PSE S.A. oraz do monitorowania przestrzegania przepisów ochrony środowiska.
6. Wykonawca bierze pełną odpowiedzialność za swoje działania i zaniechania oraz postępowanie Podwykonawców, za wyrządzone szkody w środowisku oraz skutki związane z nieprzestrzeganiem przepisów prawa, zapisów decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia, zapisów Umowy oraz zapisów niniejszych Wytycznych.
7. W ramach realizowanych zadań inwestycyjnych, modernizacyjnych lub remontowych Wykonawca będzie przestrzegać zapisów decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia (jeśli jest ona wymagana) i będzie wypełniał nałożone tą decyzją obowiązki. Kontrolę nad realizacją zapisów decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia w imieniu PSE S.A. sprawuje Inżynier Kontraktu w ramach nadzoru nad postępowaniem realizacji prac.
8. Na wezwanie PSE S.A. Wykonawca dobrowolnie podda się auditowi poprowadzonemu przez pracowników PSE S.A. w zakresie ochrony środowiska dla działań realizowanych na rzecz PSE S.A.
9. Wykonawca zobowiązany jest do stosowania rozwiązań technicznych i organizacyjnych ograniczających negatywny wpływ przedsięwzięcia na środowisko.
10. Wykonawca zobowiązany jest do oszczędnego korzystania z terenu oraz zasobów środowiska.
11. Wykonawca przed rozpoczęciem prac przeprowadzi instruktaż dla pracowników z zasad wskazanych w powyższych Wytycznych.

Emisja hałasu:

1. Wykonawca ma obowiązek przestrzegać warunków określonych w przepisach prawnych i normach dotyczących dopuszczalnych poziomów hałasu.

2. W trakcie prac budowlano-montażowych Wykonawca zobowiązany jest dążyć do maksymalnego możliwego ograniczenia emisji hałasu.
3. Prace budowlano-montażowe w sąsiedztwie terenów objętych ochroną przed hałasem należy prowadzić wyłącznie w porze dziennej (w godzinach od 6.00 do 22.00), w szczególności dotyczy to urządzeń emitujących hałas o wartości powyżej dopuszczalnych dla ww. terenów.
4. Należy używać maszyn sprawnych, na bieżąco dbać o ich dobry stan techniczny w trakcie prac budowlano-montażowych oraz utrzymywać sprawność instalacji i urządzeń stosowanych na placu budowy.

Wytwarzanie odpadów (oraz gospodarowanie nimi):

1. Wykonawca jest wytwórcą oraz posiadaczem wszystkich odpadów powstałych podczas realizacji Umowy i jest zobowiązany do ich zagospodarowania (chyba, że Umowa stanowi inaczej).
2. Wykonawca zobowiązany jest do postępowania z odpadami w sposób zgodny z zasadami gospodarowania odpadami określonymi w Ustawie o odpadach oraz innymi wymaganiami prawa z zakresu ochrony środowiska, w tym do prowadzenia ewidencji wytworzonych odpadów, prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów oraz posiadania dokumentów potwierdzających odbiór odpadów przez przedsiębiorcę, który postępuje z odpadami w sposób zgodny z zasadami gospodarowania odpadami określonymi we właściwych przepisach prawnych.
3. Wykonawca ponosi odpowiedzialność prawną za przekazanie obowiązków w zakresie gospodarowania odpadami podmiotom trzecim, w szczególności za weryfikację wymaganych przez obowiązujące przepisy decyzji administracyjnych i wpisów do właściwych rejestrów.
4. Wykonawca jest zobowiązany posiadać w terminie wynikającym z Ustawy o odpadach, właściwą decyzję administracyjną (jeśli jest ona wymagana) na mocy przepisów obowiązujących w dniu zawarcia Umowy z PSE S.A.
5. Prace budowlano-montażowe należy prowadzić w taki sposób, aby w pierwszej kolejności zapobiegać powstawaniu odpadów lub ograniczać ich ilość oraz ich negatywne oddziaływanie na środowisko. Z odpadami, których powstaniu nie udało się zapobiec, należy postępować wg hierarchii: 1) przygotowywanie do ponownego użycia; 2) recykling; 3) inne procesy odzysku; 4) unieszkodliwienie.
6. Zagospodarowanie odpadów niebezpiecznych (np.: oleje odpadowe przepracowane, baterie, odpady zawierające rtęć itd.) należy przekazywać bezwzględnie uprawnionym firmom.
7. Zakazuje się mieszania odpadów niebezpiecznych różnych rodzajów, mieszania odpadów niebezpiecznych z odpadami innymi niż niebezpieczne lub mieszania odpadów niebezpiecznych z substancjami, materiałami lub przedmiotami.
8. Odpady należy gromadzić w sposób bezpieczny dla środowiska. W czasie tymczasowego przechowywania odpadów należy je w odpowiedni sposób zabezpieczyć i oznakować, aby nie mogły spowodować zanieczyszczenia wody, gleby lub powietrza atmosferycznego.

Wyciek substancji niebezpiecznej:

1. Należy ograniczać ilości substancji niebezpiecznych na terenie budowy do niezbędnego minimum umożliwiającą realizację prac.
2. Należy właściwie oznakować, przechowywać oraz wykorzystać elementy/urządzenia zawierające substancje niebezpieczne.
3. Należy zapobiegać awariom, których skutki mogą mieć negatywny wpływ na środowisko.

4. Wymagana jest gotowość na wystąpienie potencjalnych wycieków, w tym posiadanie środków do unieszkodliwiania substancji niebezpiecznych w wyznaczonym do tego celu miejscu.
5. Wykonawca ma obowiązek zapewnić zabezpieczenie terenu prac inwestycyjnych, modernizacyjnych lub remontowych przed skutkami sytuacji awaryjnych oraz negatywnym oddziaływaniem na środowisko gruntowo-wodne. W przypadku wycieku olejów oraz innych substancji – wymagane jest niezwłoczne ich zebranie z utwardzonego gruntu lub wymiana skażonego gruntu i przekazanie powstałego odpadu jednostce zajmującej się ich unieszkodliwianiem.
6. Wykonawca o wystąpieniu ww. zdarzenia ma obowiązek niezwłocznie powiadomić PSE S.A.
7. Należy zastosować niezbędne środki techniczne i organizacyjne zapewniające utrzymanie w czystości terenu inwestycji oraz dróg dojazdowych, a także ograniczające emisję zanieczyszczeń w trakcie transportu materiałów budowlanych i prowadzenia prac budowlano-montażowych.
8. Prace budowlano-montażowe należy prowadzić ze szczególną ostrożnością, tak, aby ograniczyć zanieczyszczenia wód gruntowych np. z powodu wycieków paliwa i olejów z maszyn i urządzeń wykorzystywanych w trakcie realizacji inwestycji, modernizacji lub remontów.
9. Sprzęt wykorzystywany podczas prac budowlano-montażowych musi być w pełni sprawny oraz musi spełniać wymogi dopuszczające go do użytku. Rodzaj i stan techniczny sprzętu zastosowanego podczas budowy musi zapewnić ochronę przed zanieczyszczeniem podłoża paliwami i smarami oraz innymi niebezpiecznymi substancjami.

Wprowadzanie ścieków do gruntów i wód:

1. Należy ograniczać emisję ścieków. Wody opadowe z rejonów, na których może nastąpić okresowe zanieczyszczenie oraz ścieki bytowe z zaplecza budowy należy ujmować w szczelny system ich gromadzenia lub odprowadzać do kanalizacji miejskiej.

Emisja pola elektromagnetycznego:

1. Należy przestrzegać warunków określonych w przepisach prawnych i normach dotyczących dopuszczalnych wartości pola elektromagnetycznego.

Powyższe wytyczne powinny być stosowane w trakcie realizacji wszystkich zadań inwestycyjnych, modernizacyjnych i remontowych wykonywanych przez Wykonawców na rzecz PSE S.A.

Wytyczne nie zwalniają Wykonawcy oraz Podwykonawców od odpowiedzialności stosowania obowiązującego prawa w zakresie ochrony środowiska.